

KROLOPP, E.:

Megemlékezés SOÓS LAJOSRÓL /1879-1972/ - LAJOS
SOÓS zur 100.Jahresfeier /1879-1972/

1979. februárjában van SOÓS LAJOS születésének 100 éves évfordulója. A róla való megemlékezést a közvetve nevét viselő malakológiai folyóiratunk hasábjain az évfordulón kívül az is indokolja, hogy benne mindmég a legnagyobb magyar malakológus emlékét tisztelhetjük. Élete végéig, 94 éves koráig fáradhatatlanul dolgozott a malakológia legkülönbözőbb területein.

SOÓS LAJOST a világ malakológusként ismeri. Pályafutása mégis a Statisztikai Hivatalban kezdődött, hogy rövidesen a Madártani Intézetben, majd az Állattani Intézetben folytatódjék. Rövid pedagógiai munkásság után az Állattárba került, ahol közel 70 éven át dolgozott.

Az Állattárban létrehozta a korszerű malakológiai gyűjteményt, melyet fáradhatatlanul gyarapít.

Gyűjtőutjai elvezetnek az ország szinte minden részébe. Az Alföldnek a malakológusok által "fehér foltnak" tekintett területein végzett gyűjtőmunkájának eredménye Bátorliget faunájának megismerése.

Saját gyűjtései és a malakológiai gyűjtemény anyagának korszerű feldolgozása szolgált alapul élete fő művének, "A Kárpát-medence Mollusca-faunája" című monográfia megírásához /1943/, amelyet később hazánk területére szűkítve, de új adatokkal kibővítve a Fauna Hungariae sorozat Mollusca-kötete követett.

SOÓS LAJOS faunisztikai vizsgálatai nem korlátozódtak Magyarországra. Kutatta a környező területek /Horvátország, Dalmácia, Németország, a Balkán/ Mollusca-faunáját, de foglalkozott távoli vidékek /Málta, Uj-Guinea/ anyagával is. Mint szisztematikusnak az Alopiák, a Cochlostoma-félék és a Helicidák körében végzett munkássága volt kiemelkedő.

Morfológiai munkásságának ugyancsak nagy jelentősége van. Nem elégedett meg a héjmorfológiai bélyegek tanulmányozásával, hanem korszerű anatómiai vizsgálatokat is végzett, amelyekhez kiváló mikrotechnikát dolgozott ki. Nemzetközi jelentőségűek a Pulmonaták spermiogenezise terén végzett tanulmányai.

A recens Mollusca-fauna mellett fosszilis anyagokkal is foglalkozott. Feldolgozta a barlangi ásatások pleisztocén csiga-anyagát és tanulmányozta a pliocén faunát is. Ő volt az első magyar malakológus, aki faunatorténettel foglalkozott. Magyarország állattani felosztását is a faunatorténeti adatok figyelembevételével végezte el.

SOÓS LAJOS nem volt szűk látókörű specialista, hanem mindig a zoológia és a biológia mélyebb összefüggéseit vizsgálta és malakológiai munkásságán kívül a zoológia számos területén alkotott maradandót. Foglalkozott fejlődéstörténettel, nevéhez fűződik az első magyar nyelvű rendszeres állattani tankönyv megírása. Kiváló népszerűsítő író volt. Hosszu éven keresztül mint az Állattani Szakosztály elnöke és az Állattani Közlemények szerkesztője tevékenykedett.

Emlékének akkor tisztelgünk méltóan, ha kutatási eredményeit, tapasztalatait felhasználva, az ő szellemében végezzük munkánkat.

Zusammenfassung

Im Februar 1979 wurde der 100. Jahrestag der Geburt von LAJOS SOÓS gefeiert. In ihm ehren wir den bisher grössten ungarischen Malakologen und den Meister, bei dem wir alle - direkt oder indirekt - in die Lehre gegangen sind.

DR. KROLOPP ENDRE

Magyar Állami Földtani Intézet

1143 BUDAPEST

Népstadion u. 14.